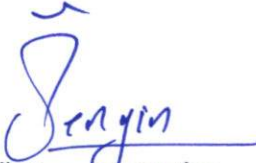

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

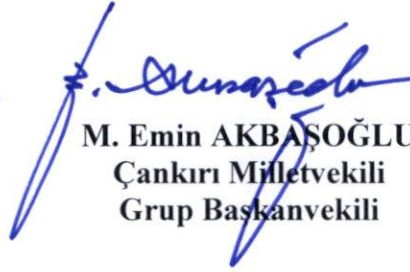
Çocukların yaşam kalitelerinin ve refah düzeylerinin artırılması, aile ve eğitim kurumları arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi, çocukların toplumsal yaşama etkin biçimde katılmasının sağlanması, mevcut bakım modellerinin güçlendirilmesi ve çeşitlendirilmesi, koruma altındaki çocukların güvenliklerinin en üst düzeyde sağlanması, toplumsal risk altındaki çocuklara yönelik koruyucu-önleyici sosyal politika önerilerinin oluşturulması, aile ve toplum ilişkilerini etkileyen faktörlerin incelenmesi, çocukların suça sürüklenme nedenleri ile rehabilitasyon süreçlerinin bütüncül bir bakış açısıyla ele alınarak mevcut durumun tüm yönleriyle belirlenmesi, sorun alanlarının tespit edilerek kalıcı, sürdürülebilir ve kapsayıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci ve İçtüzüğün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Abdullah GÜLER
Sivas Milletvekili
Grup Başkanı

Özlem ZENGİN
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

M. Emin AKBASOĞLU
Çankırı Milletvekili
Grup Başkanvekili

Abdulhamit GÜL
Gaziantep Milletvekili
Grup Başkanvekili

Leyla ŞAHİN USTA
Ankara Milletvekili
Grup Başkanvekili

Bahadır N. YENİŞEHİRLİOĞLU
Manisa Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Çocuklar, bir ülkenin geleceğini şekillendiren en önemli varlıklardır. Onların sağlıklı, mutlu, güvenli ve nitelikli bir ortamda büyümeleri; hem bireysel gelişimleri hem de toplumun ilerlemesi açısından hayati öneme sahiptir. Günümüz dünyasında hızlı toplumsal değişimler, dijitalleşme, iletişim biçimlerindeki dönüşüm ve ekonomik koşullar, çocukların yaşamını doğrudan etkilemektedir. Bu süreçte çocukların güçlü yönlerini desteklemek, karşılaşılabilecekleri riskleri azaltmak ve onları yaşamın her alanında daha donanımlı bireyler haline getirmek, devletin ve toplumun ortak sorumluluğudur.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 41 inci maddesinde, ailenin Türk toplumunun temeli olduğu, devletin ailenin huzur ve refahı ile özellikle çocukların korunması ve gelişmesi için gerekli tedbirleri alacağı hükmü yer almaktadır. 42 nci maddede ise kimsenin eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamayacağı açıkça ifade edilmekte; 58 inci maddede devletin gençleri “alkol düşkünlüğü, uyuşturucu, suç, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan korumak” ile yükümlü olduğu vurgulanmaktadır. Bu anayasal ilkeler, çocukların fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden sağlıklı bireyler olarak yetişmelerinin hem bir hak hem de devletin temel görevlerinden biri olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda, çocukların ev temelli ve kurumsal erken çocukluk bakım hizmetlerinde, eğitim, sağlık, kültür ve sosyal yaşam alanlarında tam ve eşit biçimde desteklenmesi; onların güvenli, üretken ve mutlu bireyler olarak geleceğe hazırlanması, toplumsal refah ve kalkınmanın da en güçlü teminatıdır.

Aile çocuğun karakterinin gelişiminde ilk tecrübelerini edindiği yerdir. Ailenin yol gösterici rolü göz önüne alındığında; parçalanmış aile yapısı, ebeveyn ilgisizliği, aile içi şiddet, ekonomik yetersizlikler, ebeveynlerin madde bağımlılığı veya eğitimsizlik gibi olumsuzluklar çocukların yetiştirilmesinde olumsuz etkilere neden olmaktadır. Bu tür aile ortamlarında yetişen çocuklar, sevgi, güven ve yönlendirme eksikliği yaşamakta; bu durum onları olumsuz davranışlar sergilemesine yol açmaktadır. Bu nedenle ailelere yönelik ebeveynlik becerilerini geliştiren eğitim programlarının, psikososyal destek hizmetlerinin ve aile danışmanlık merkezlerinin etkinliğinin sağlanması son derece önem arz etmektedir.

Çocukların eğitim yoluyla kazandıkları bilgi, beceri ve değerler, onların toplumsal hayata uyumunu güçlendirirken, aynı zamanda sosyal sorumluluk bilinci, dayanışma ve üretkenlik duygusunu da geliştirmektedir. Bu nedenle eğitim sisteminin yalnızca akademik başarıya değil; aynı zamanda çocukların duygusal, sosyal ve kültürel gelişimine de katkı sunacak biçimde desteklenmesi büyük önem taşımaktadır.

Ebeveynlerin, öğretmenlerin, kamu kurum ve kuruluşlarının ve eğitim kurumlarının birlikte hareket ettiği güçlü bir iş birliği modeli; çocukların eğitim sürecine daha aktif katılımını sağlar, özgüvenlerini artırır ve sosyal ilişkilerini olumlu yönde etkiler. Bu doğrultuda, ailelerin bilinçlendirilmesi, okul-aile iletişim kanallarının güçlendirilmesi ve rehberlik hizmetlerinin yaygınlaştırılması; çocukların eğitim hayatında karşılaşılabilecekleri zorlukların erken fark edilmesini ve çözülmesini mümkün kılacaktır.

Ayrıca, çocukların serbest zamanlarını sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerle değerlendirebilecekleri alanların artırılması, onların kendilerini ifade edebilecekleri, kendileri hakkında verilen kararlara aktif katılım sağlayabilecekleri, güvenli ve destekleyici ortamların oluşturulması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu tür faaliyetler, çocukların hem bedensel hem ruhsal gelişimini destekleyerek suça sürüklenme riskini de en aza indirmektedir. Aynı şekilde, çocukların dijital platformlarda maruz kalabilecekleri risklere karşı korunması da

büyük önem taşımakta olup bu bağlamda oyun sağlayıcılara ve sosyal medya platformlarına çocukların korunmasına yönelik daha etkin yükümlülükler getirilmesi gerekmektedir.

Mevzuatımıza yapılan düzenlemeler ile çocukların adalet sistemi içindeki haklarını korumaya, yargı süreçlerinde örselenmelerini önlemeye yönelik önemli adımlar atılmıştır. Bu kapsamda, 2005 yılında yürürlüğe giren Çocuk Koruma Kanunu ile çocuk adalet sistemi yeniden yapılandırılmış, çocukların üstün yararını esas alan koruyucu ve destekleyici tedbirlerin uygulanması sağlanmıştır. Ayrıca cinsel istismar ve şiddet suçlarına yönelik cezalar ağırlaştırılırken, çocukların çocuk mahkemelerinde yargılanmaları ve alternatif yaptırımların uygulanması sağlanmış, mağdur çocukların korunması için çocuk izlem merkezleri (ÇİM) ve adli görüşme odaları (AGO) gibi yapılar oluşturulmuştur. Yine, çocukların teslimi ve kişisel ilişki işlemleri icra sisteminden çıkarılarak psikolog ve sosyal hizmet uzmanları aracılığıyla yürütülmeye başlanmıştır. Denetimli serbestlik, infaz ve adli kontrol süreçlerinde çocuklar lehine özel hükümler getirilmiş, çocuk hükümlülerin eğitimi, aile bağları ve topluma yeniden kazandırılmaları desteklenmiştir. Ayrıca, risk altındaki çocukları erken dönemde tespit etme ve rehabilitasyon süreçlerini etkinleştirme amacıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı başta olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşların bünyesinde birçok programın yürütülmesi sağlanmıştır. Genel olarak, yapılan tüm bu düzenlemeler ve yürütülen programlar ile çocukların üstün yararı esas alınarak, adalet, koruma ve rehabilitasyon dengesinin güçlendirilmesi amaçlanmıştır.

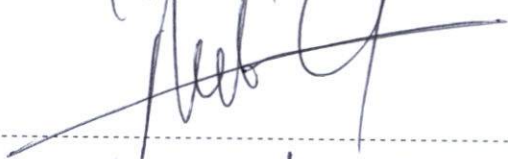
Çocukların adalet sistemi ve koruma mekanizmaları başta olmak üzere; eğitim, sosyal yaşam, sağlık, kültür ve spor alanlarındaki mevcut durumlarının bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilmesi, iyi uygulama örneklerinin yaygınlaştırılması, gerekli kaynakların çeşitlendirilmesi ve artırılması, etkin bir kurumsal iş bölümü ve koordinasyonla çocuk odaklı kamu politikalarının güçlendirilmesi ve böylece çocukların daha iyi bir geleceğe sahip olmaları, kendilerini güvende ve değerli hissetmeleri, potansiyellerini en üst düzeyde geliştirebilmeleri ve topluma faydalı bir birey olmaları için yapılacak kapsamlı bir Meclis araştırması, ülkemizin geleceği açısından büyük önem taşımaktadır.

Çocukların yaşam kalitelerinin ve refah düzeylerinin artırılması, aile ve eğitim kurumları arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi, çocukların toplumsal yaşama etkin biçimde katılmasının sağlanması, mevcut bakım modellerinin güçlendirilmesi ve çeşitlendirilmesi, koruma altındaki çocukların güvenliklerinin en üst düzeyde sağlanması, toplumsal risk altındaki çocuklara yönelik koruyucu-önleyici sosyal politika önerilerinin oluşturulması, aile ve toplum ilişkilerini etkileyen faktörlerin incelenmesi, çocukların suça sürüklenme nedenleri ile rehabilitasyon süreçlerinin bütüncül bir bakış açısıyla ele alınarak mevcut durumun tüm yönleriyle belirlenmesi, sorun alanlarının tespit edilerek kalıcı, sürdürülebilir ve kapsayıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

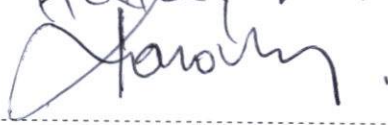
Mehmet DEMİR
Kütahya Mv.

Adem Yegül
Hafay Mv.

Hasan Karahan
Hafay Mv.

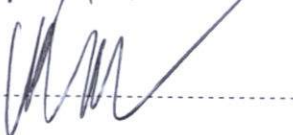
Mehmet BAYKAN

Konya Mv.

İbrahim Eyyüboğlu
Sarıyer Mv.

OSMAN GÖKÇEK
ANKARA

Adem KARIMAY
BURDUR Mv.

Abdullah ÖZEL
Hafay Mv.

Mustaf OĞUZ

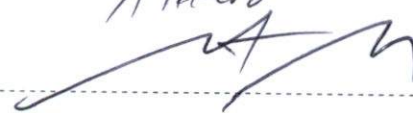
Burdur Mv.

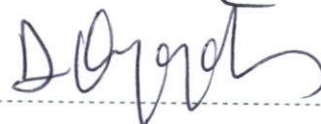
Resul Kurt
Adıyaman Mv.

Murat Aparaç
Ankara

DERYA AYARDA
İSTANBUL

Hasan ARSUN
Afyonkarahisar Milletvekili

İbrahim YURUĞLUSEVER
Afyonkarahisar Mv.

Aday HSLU
Antalya Milletvekili

Ahmet Fethi BAYKOCU
Antalya Milletvekili

Ak HSLU
Tunceli Milletvekili
Bartın Mv.

Harun Mertler
Rize

Abdurrahman Fırat
Erzurum Mv.
Zincirli

Mustafa Hakan Özer
Konya Milletvekili

İsmail Gökler BAKAR
Kütahya Mv.

Celalettin Köse
Gümüşhane Mv.

M. Miftih Arslan
BURSA Mv.

Sami Çarık
Kocaeli Mv.
Sami Çarık

Fehmi Alpay ÖZALAN
İzmir M.V.

Sayın Bayan Özsoy
Saygırlı Milletvekili

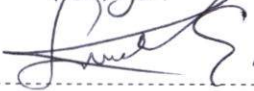
Orhan YEGIN
Ankara M.V.

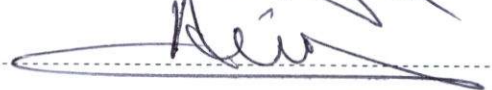
Emre ÇALIŞKAN
Nevşehir M.V.

Süleyman ŞAHAN
Yozgat M.V.

M. İNCİ
Sakarya M.V.

Selmem BURSALI
İzmir M.V.

Necmettin Ercan
Kırşehir M.V.

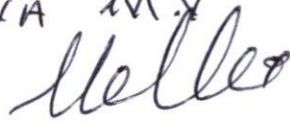
Rümeysa KADAK
İSTANBUL M.V.

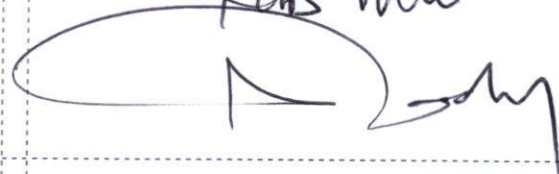
Ercan ÖZTÜRK
ÖZCE M.V.

MELİHA AKYOL
YALOVA M.V.

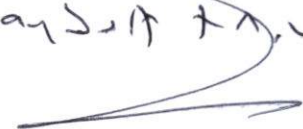
Adem Çalkın
Kars M.V.

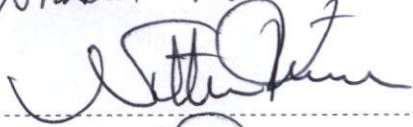
Hasan GİLEZ
Amasya M.V.

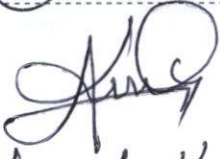

Orhan Akas
Bartın M.V.

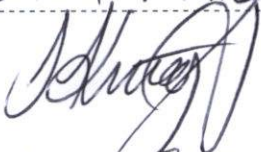

Nilken Ayar
İstanbul MV

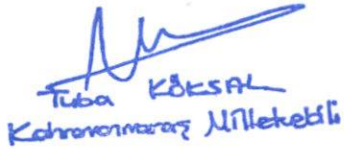

Ahmet Kılıç
Bursa Milletvekili

Fadime Sezer Katırcıoğlu
KOCAELİ MV.

Tuba Köksal
Kahramanmaraş Milletvekili

Cemiyet YÜKSEL
İstanbul MV.
Cemiyet Yüsel

Cethan Diktaş
Retirado MV

Müsmet Penin Tuba Dıgıç
İstanbul MV.

Lütfiye Selva ÇAM
AK Parti Ankara Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çocukların Yaşam Kalitelerinin ve Refah Düzeylerinin Arttırılması, Sorun Alanlarının
Tespit Edilerek Kalıcı, Sürdürülebilir ve Kapsayıcı Çözüm Önerilerinin Geliştirilmesi
Amacıyla teklif edilen Meclis Araştırma teklifine imza atmak istiyorum. Gereğinin yapılmasını
arz ederim. 19.11.2025

Lütfiye Selva ÇAM
AK Parti Ankara Milletvekili

Prof. Dr. Abdürrahim DUSAK
AK Parti Şanlıurfa Milletvekili
İslam İş Birliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB) Komisyonu Başkanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

19.11.2025 tarihli 102 Sayılı AK Parti Grubunun vermiş olduğu Meclis Araştırma Önergesine
imzamı koyuyorum.

Gereğini arz eder, saygılarımı sunarım. 19.11.2025

Prof. Dr. Abdürrahim DUSAK
İSİPAB Komisyonu Başkanı
AK Parti Şanlıurfa Milletvekili

Dr. Ümmügülşen ÖZTÜRK
İstanbul Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sözcüsü

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çocukların Yaşam Kalitelerinin ve Refah düzeylerinin artırılması amacıyla **Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanlığının 102 numaralı** Meclis Araştırması Önergesine imzamı koyuyorum.

Gereğini arz ederim. 19/11/2025

Dr. Ümmügülşen ÖZTÜRK
AK Parti İstanbul Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonu Sözcüsü

2025 11 19